

A stylized, colorful illustration of a landscape. The foreground features rolling green hills with brown soil patches. On the left, there is a green tree, a purple flower, and an orange flower. A small red bird is flying in the sky above the tree. The background consists of wavy blue lines representing a sky or water. The text 'UROTERAPI' and 'PÅ KVINNOKLINIKEN' is centered in the middle of the image.

UROTERAPI

PÅ KVINNOKLINIKEN

VAD INNEBÄR UROTERAPI?

- Uroterapi är en behandlingsform som har god effekt när urinblåsa och tarmar inte riktigt fungerar som de ska
- Uroterapi är beteendeterapeutiskt inriktad
- Det handlar mycket om att hjälpa patienten att förstå sin kropp bättre, att ändra på vissa vanor , och att reagera rätt på kroppens signaler.

UROTERAPEUTEN:

- *Utredar och behandlar besvär från blåsa och tarm*
- *Stödjer och följer upp insatta behandlingar*
- *Arbetar med förståelse och kunskap mellan orsak och symtom*

UROTERAPEUTEN:

- Arbetar med bla bäckenbottenträning, blåsträning, akupunktur, el-stimulering och tibialisstimulering, instillationer i urinrör och urinblåsa, RIK
- Hjälper till att prova ut, förskriva och utvärdera förbrukningsartiklar och hjälpmedel.

UROTERAPEUTENS UTREDNINGAR PÅ KVINNOKLINIKEN

- Som Uroterapeut på Kvinnokliniken arbetar man med "friska" blåsor och urinvägar dvs inga blåsor eller urinvägar med neurologiska besvär
- Inkontinensutredningar; utredning för ansträngningsinkontinens och/eller trängningsinkontinens

UROTERAPEUTENS UTREDNINGAR PÅ KVINNOKLINIKEN

- Utredning gällande blåstömningsbesvär
- Utredningar rörande bäckenbottenfunktion, olika smärttillstånd i urinblåsa/urinrör/bäckenbotten

INKONTINENSUTREDNING

- Patienterna kommer antingen via sin Familjeläkare – med eller utan remiss, eller söker själv Kontinensmottagningen.
- Det finns ett samverkansavtal med primärvården för utredning av bla inkontinens
- Utredningen består av 2 besök; ett första besök hos Uroterapeut samt uppföljande besök hos Urogynekolog

INKONTINENSUTREDNING

- I samband med inbokning skickas ett anamnesformulär ut till pat; hälsohistoria samt redogörelse för urinbesvären och eventuella tarmbesvär
- Första besöket går anamnesformuläret igenom med målet att klargöra vilken form av inkontinens pat lider av

INKONTINENSUTREDNING

- ALLTID lokal östrogenbehandling om dåliga slemhinnor kan misstänkas och inga kontraindikationer finns; ammande kvinnor, periklimakteriella kvinnor och postmenopausala kvinnor – undvik om pat har haft eller har bröstcancer
- Provokationstest (stresstest) utförs för att synliggöra eventuella ansträngningsläckage, i samband med detta kontrolleras ev resurin samt urinsticka + ev urinodling

INKONTINENSUTREDNING

- Provokationstest:
  - Först får pat tömma blåsan
  - Därefter tappas ev resurin via tappningskateter
  - Genom samma kateter fylls urinblåsan med 300 ml rumstempererad NaCl; rumstempererad vätska som är kallare än kroppen kan ge upphov till reaktioner i en överaktiv blåsa – bra information!, 300 ml en normal ”kvinnoportion” som en frisk blåsa bör klara

INKONTINENSUTREDNING

- Pat får på sig en förvägd binda samt trosa
- Därefter står pat rejält bredbent med böjda knän – det svårt att knipa i den ställningen – och hostar kraftigt 10 ggr
- Om pat ej läckt urin då hostar hon ytterligare 10 ggr
- Om inget läckage uppstått efter detta får pat hoppa 20 svikthopp – om hon kan hoppa
- Därefter avslutas provokationstestet. Används som kvalitetssäkring för behandling

INKONTINENSUTREDNING

- Pat får hemuppgift; miktionsmätning+läckagemätning+vätskelista att utföra under 2 dygn. Dygnen behöver ej ligga efter varandra utan pat väljer dygn som "passar" dock inga lugna hemmadagar som INTE visar problemet. Svårt att leva som vanligt dock eftersom det oftast innebär många åtgärder för att undvika ev urinläckage

INKONTINENSUTREDNING

- Pat får information om inkontinensskydd, inkontinenshjälpmedel; trosskydd, bindor och Contrelle
- Pat får genomgång av bäckenbottenträning för att omgående starta knipträning samt genomgång av blåsträning om behov föreligger

INKONTINENSUTREDNING

- Pat utför mätningarna och skickar åter till Kontinensmottagningen för utvärdering. Viktigt att pat inte blåstränar eller använder Contrelle under själva mätningarna
- Om listorna är ordentligt ifyllda bokas ett läkarbesök för vidare utredning samt förskrivs ev hjälpmedel pat önskar

INKONTINENSUTREDNING

- Ofullständiga listor kompletteras efter samtal med pat; oftast får pat korrigera rikliga vätskeintag för att minska antalet toalettbesök och ev urinläckage och ibland får pat öka vätskeintag för att minska trängningar

INKONTINENSUTREDNING

- Läkarbesöket bestämmer riktningen för pats fortsatta behandling på Kontinensmottagningen:
- Ev urodynamisk utredning för att utesluta detrusoröveraktivitet och säkerställa att pat är lämplig för ev TVT-operation

INKONTINENSUTREDNING

- Om pat lämplig för op TVT anmäls pat för denna – för närvarande några månaders väntetid
- Om behandling med blåslugnande påbörjas följs detta upp efter ca 4-6 veckor för ev dosjustering och/eller preparatbyte

INKONTINENSUTREDNING

- Pat kan också påbörja bäckenbottenträning som brukar följas upp var tredje månad första året och sedan 2 ggr nästföljande år
- Om pats trängningsbesvär inte blir förbättrat med läkemedel kan elstimulering provas; dels vaginal elstimulering samt tibial elstimulering

INKONTINENSUTREDNING

- Om pat har provat flera läkemedel utan effekt kan pat få Botoxbehandling mot sina besvärliga trängningar.
- Botoxbehandling ges max 2 ggr/år och föregås av miktionsmätning, läckagemätning samt vätskelista.
- Behandling görs via cystoskop och med hjälp av en särskild nål ges 20 st. injektionsstick i urinblåsan. Effekten förväntas efter ca 7-10 dagar. Pat måste vara upplärd på RIK innan behandlingen

INKONTINENSUTREDNING

- Efter op TVT görs uppföljning med pat efter 6-12 månader.
- Vid uppföljningen utförs provokationstest OM pat fortfarande besväras av urinläckage; läckaget skall även verifieras via mätningar

ÖVRIGA UROTERAPEUTISKA BEHANDLINGAR

- Instillationsbehandling i urinrör och/eller urinblåsa vid uretrit- och cystitbesvär
- Uretrainstillering med hydrokortisonkräm/salva eller Terracortril med Polymyxin-B
  - Behandling 1 gång/vecka i 6 veckor på mottagningen
  - Alternativt att pat behandlar sig hemma ca 2 ggr/vecka
  - Utvärdering efter 6 veckor; vid effekt ytterligare behandling i ca 4 veckor därefter utglesning till månadsvis

ÖVRIGA UROTERAPEUTISKA BEHANDLINGAR

- Instillationsbehandling i urinblåsan mot IC – Interstitiell Cystit (eg. Urologisk diagnos), mot strålskador och återkommande UVI:er
  - Behandling med uracyst 20 ml eller Hyacyst 50 ml; medicintekniska produkter (räknas ej som läkemedel) som återställer GAG-lagret i urinblåsan
  - Ges via tappningskateter efter att pat kissat och tvättat underlivet med Descutan. Pat ska undvika att kissa på ca 2 timmar, upprepas veckovis i 6-10 veckor och därefter utglesning

ÖVRIGA UROTERAPEUTISKA BEHANDLINGAR

- Akupunktur mot överaktiv blåsa; punkter rörande urinblåsan aktiveras genom nålar 1-2 ggr/vecka till pat upplever symtomlindring och därefter utglesning
- Elstimulering mot trängningsbesvär samt ev läckageproblematik; antingen vaginal stimulering 1 gång/vecka i minst 15 veckor och därefter utvärdering, eller tibialisstimulering via akupunktur nål eller hudplattor med samma tidsupplägg 15 veckor

ÖVRIGA UROTERAPEUTISKA BEHANDLINGAR

- Om pat har svårigheter att kissa efter tex operation, förlossning etc. blir pat upplärd på RIK; Ren Intermittent kateterisering; där pat tömmer sin urinblåsa via tappningskateter mellan 4-6 ggr/dygn för att undvika överspänd urinblåsa och ökat tryck uppåt njurarna

ÖVRIGA UROTERAPEUTISKA BEHANDLINGAR

- *Urodynamisk undersökning: Simultan uretrocystometri; en undersökning av urinrör och urinblåsa tillsammans och var för sig där man titta på hur blåsan reagerar vid påfyllnad och hur urinröret fungerar. Man utför utretratryckprofiler s.k. UPP där man mäter trycket i urinröret samt mäter man trycket i urinblåsan under påfyllnad – VAD HÄNDER??*

VI BEHÖÖVER BLI
FLERA!!!!!!

TACK FÖR MIG

